

passer for det mindre Landbrug, særlig Husmandsklassen.

Et Spørgsmaal er det jo, om det i og for sig er absolut nødvendigt at oprette saadanne 2 Skoler, eller om man ikke gjorde rettere i at indlede Forhandling med enkelte af de alt bestaaende Landbrugsskoler, om disse ikke vare i Stand til at oprette særegne Afdelinger for teoretisk Undervisning i de Fag, disse Skoler særlig skulle undervise i. Det glæder mig, at man ikke er gaaet til Oprettelsen af to Statsskoler, og at de to her foreslaaede Skoler skulle oprettes ved privat Initiativ ligesom de hidtilværende Landbrugsskoler og med Støtte fra Statens Side. Det vilde have været overordentlig heldigt, om man kunde være sikker paa at have de Mænd, der kunne sætte saadanne Skoler i Gang. Den Sikkerhed havde man tidligere, idet de Skoler, der skulde nyde Statsunderstøttelse, maatte være i Gang og i Løbet af et Aar maatte vise, om der virkelig var Mænd til Stede, som vare i Besiddelse af de nødvendige Kvalifikationer til at lede saadanne Skoler. Man kunde efter min Formening have fyldstgjort denne Opgave ved at formaa nogle af de bestaaende Landbrugsskoleforstandere til at oprette særlige Afdelinger for Landbrugets Bierhverv med saadanne Fag, som havde særlig Betydning for det mindre Landbrug. Man kunde ad den Vej have prøvet sig frem; men vil den højtærede Minister og det høje Ting følge Forslaget her, skal jeg heller ikke have noget imod det, idet det jo kun er et Forsøg; dér her gøres; det er, som sagt, glædeligt, at man ikke her etablerer Statsskoler som Konkurrenter til de alt bestaaende, og at man ikke har villet etablere Husmandsskoler, hvortil kun Husmandsbørn kunde søge, men en Art Fællesskoler for alle, der søge Uddannelse i det mindre Landbrug. Jeg kan være enig med den sidste ærede Taler i hans Indvending angaaende Adgangen til Understøttelse til at besøge disse Skoler. Den ærede Taler har Ret i, at der er Forskel mellem de her paatænkte Skoler og deres Elever og de Skoler, som alt nu bestaa, idet man, for at faa Understøttelse til en Landbrugsskole, skal kunne præstere Attest enten fra en Realskole, Folkehøjskole, Fortsættelsesskole eller paa anden Maade godtgøre, at man er i Besiddelse af fornøden Modenhed til at kunne følge Undervisningen i en saadan Skole. Jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at det var heldigt, om man havde en lignende Bestemmelse for de ny paatænkte Skoler. Det er jo klart, at skal man med

Nytte kunne tage Del i en teoretisk Undervisning, maa man være i Besiddelse af et vist Maal af Forkundskaber, som gør det muligt for vedkommende Elev med Gavn at kunne nyde godt af den Undervisning; som meddeles paa disse Skoler. Jeg kan altsaa i alt væsentligt tiltræde den højtærede Ministers Forslag og har kun villet fremhæve nogle enkelte Betæneligheder ved Lovforslagets § 4. Jeg skal slutte med at anbefale Forslaget til velvillig Overvejelse, og jeg skal, da jeg ikke ønsker at tage Ordet oftere angaaende denne Sag, hvis det ikke bliver nødvendigt, særlig anbefale det næste paa Dagsordenen opførte Forslag om Statstilskud til Landbrugskursus, da jeg tror, at det navnlig er gennem saadanne Kursus, at den talrige Husmandsklasse vil faa det bedste Udbytte af Undervisningen i det mindre praktiske Landbrug og dets Bierhverv, idet man gennem dem vil kunne opnaa at se, hvorledes den Ting tager sig ud i det praktiske Liv. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Forslagets videre Fremme.

K. M. Klausen: Det er jo en betydelig Opgang i Statens Udgifter til Støtte for Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, som foreslaas gennem disse to Forslag, men da Pengene skulle anvendes i det gode Øjemed at udbrede Kundskab blandt den konfirmerede Ungdom, kan jeg glæde mig over, at disse Forslag komme frem. Jeg indrømmer ligesom det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen), at det kun er en lille Kreds af den konfirmerede Ungdom, som hidtil har kunnet nyde godt af Folkehøjskolens Undervisning. Det er kun nogle faa Tusinde unge Mennesker aarligt. Det bedste vilde sikkert være, om man kunde naa det Maal at faa indført obligatoriske Fortsættelsesskoler for hele Landets Ungdom, men det ere vi saa langt fra endnu. Derfor glæder jeg mig, hver Gang vi naa et lille Skridt mod det Maal at kunne sætte en Tilbygning til vor Folkehøjskole, saaledes at den udvidede Undervisning ikke blot bliver et Gode for en lille Kreds af Ungdommen, men et Fællesgode for hele Ungdommen. Vi have haft et Forslag af lignende Art til Forhandling i denne Samling, nemlig om det forøgede Tilskud til Realskolerne. Tilskuddet til Realskolerne kommer særlig de velstillede Borgere til gode, medens Tilskuddet til Folkehøjskolerne særlig er kommet den bemedlede Del af Landbostanden til gode, særlig Gaardmandsstanden, men for hele den store, ubemidlede Ungdom ude paa